

Rotskott av rosor för provodling

Du har en ros som Rosuppropets inventerare inte kunnat identifiera och som bedöms vara intressant för provodling och vidare undersökningar. Vi skulle därför vilja få rotskott av den till POMs provodling. Om du inte själv kan samla in och skicka rotskotten ber vi dig kontakta din lokala inventerare eller Rosuppropet, enligt uppgifterna nedan.

Överenskommelse om nyttjande av växtmaterial

Sedan år 2000 finns ett av regeringen beslutat nationellt program fört att bevara den genetiska mångfalden bland kulturväxterna i vårt land. Programmet har fått namnet POM, Programmet för Odlad Mångfald.

De insamlade rosorna ska studeras under några år och jämföras med besläktade sorter. Eventuellt kan de senare inlemmas i en nationell samling, där plantor ska bevaras långsiktigt och bl.a. spridas till allmänheten. Om du väljer att skänka några rotskott och/eller okuleringsris till POM innebär det att du accepterar att materialet övergår i s.k. allmän ägo. Det betyder att det i framtiden kan användas för olika syften av vem som helst. För din egen odling innebär det ingen som helst förändring. Kontakta gärna POM för ytterligare information på rosuppropet@pom.info

Samla in

För provodlingen är det önskvärt med minst tre men helst sex rotskott av varje sort; finns det bara ett eller två tas även dessa självklart tillvara. Från sorter som inte bildar några rotskott samlas okuleringsris i juli–augusti (se nedan). Det är väldigt viktigt att allt insamlat material är noggrant märkt med det inventeringsnummer moderplantan fått av inventeraren.

Rotskotten bör vara så kraftiga som möjligt. Ovanjordiska delar klipps eventuellt ner till drygt 20 cm, själva rotbiten bör vara så lång – ofta runt 3 dm – att små sugrötter kommer med. Vid sen höstinsamling plockas gärna eventuella kvarsittande blad bort.

Emballera och skicka

Bädda in rotdelen och lite av grenen i fuktigt, men inte blött, tidningspapper innan skotten läggs i plastpåse som försluts väl, åtminstone runt rotdelen. Har du flera sorter att skicka in ska de packas var för sig och varje bunt märks med sortens inventeringsnummer. Buntarna eller buntarna stoppas sedan i lämpligt ytteremballage, t ex ett stort kuvert, omslagspapper eller en kartong som skickas till adressen nedan. Paketet måste postas i början av veckan för att inte bli liggande på posten längre än nödvändigt. Skriv avsändare på försändelsen.

POM ersätter dina utlägg för emballage och porto om du skickar in dina kvitton till rosuppropet enligt adressen nedan. Tejpa fast kvittona på ett papper där du också skriver ditt namn, adress, personnummer och namnet på din bank och ditt kontonummer. Om du hellre vill få din ersättning i form av ofrankerade frimärken, ska du ange det i stället för bankkontot.

Vad händer sedan?

Du kommer att få ett meddelande när dina rotskott kommit fram. Om några år kommer du också att få information om vad som händer med rosorna under och efter provodlingen.

Med varma roshälsningar

.....
Lokal inventerare. Namn, adress och telefon

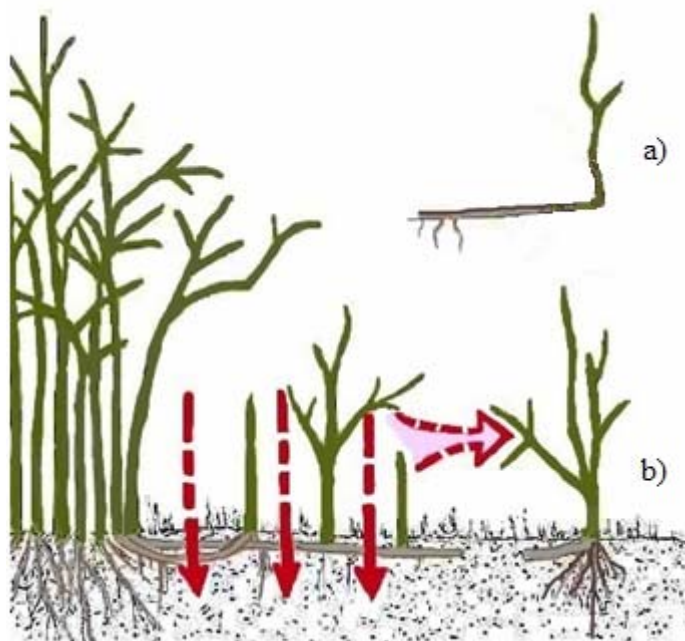
vänd →

Så här tar du upp rotskott

Med spade eller grep lossas skotten från marken utifrån och från sidorna så att rotdelens riktning någorlunda kan fastställas. Hugg sedan av rot delen från moderplantan, gärna med en vass, tvärt avskuren spade. I tung lerjord behöver rotbiten vara ganska lång eftersom det oftast endast finns sugrötter nära moderplantan. Rotskottet kommer att se ut ungefär som fig. a) nedan. I sandjord kan skotten vara kortare eftersom de där ofta får många sugrötter.

TVEKA INTE ATT TA ROTSKOTT ÄVEN OM DE ÄR SMÅ OCH KLENA – ÄVEN DE BRUKAR TA SIG!

Genom en enkel förberedande insats kan man skörda extra fina plantor av sina rotskottsskjutande rosor. Redan tidigt på sommaren bestämmer du vilka rotskott som ska tas upp. Med en rakt avskuren, vass, spade skär du av rotförbindelsen med moderplantan eller buskagets centrala delar utan att gräva upp rotskottet. I allmänhet kan man känna rörelse i skottet när den vågräta underjordiska utlöparen skärs av. Märk de avskiljda skotten så att de är lätta att hitta då det är dags att gräva upp dem. Samma höst eller följande vår kan du sedan gräva upp fina välrotade småplantor med en samling nybildade rötter under den ovanjordiska delen (se b i figuren).

Okulering – en nödlösning

Om plantan som ska skickas till POM saknar rotskott ska den förökas genom okulering. En av POM:s trädgårdsmästare gör den största delen av arbetet, men vi behöver din hjälp med att klippa och skicka okuleringsris av den intressanta rosen. Ett okuleringsris är ett årsskott med vilande skottknoppar (ögon) i bladvecken. Skicka gärna flera okuleringsris med sammanlagt 10–25 ögon.

Tidpunkt: juli–augusti, allra helst 20 juli till 25 augusti.

Välj ut friska skott som blommat tidigare under sommaren eller fortfarande blommar. Ögonen i bladvecken under blomställningen ska vara i vila och väl synliga. Okuleringsriset ska vara 15–25 cm långt och helst ha 4–7 ögon.

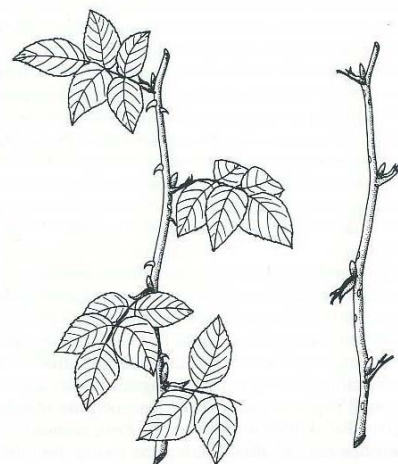
Klipp bort blomställningen

Klipp bort bladets småblad, eller med andra ord: lämna kvar 2 cm av bladskaftet. Se figuren.

Ta bort taggarna på okuleringsriset

Linda in okuleringsriset i fuktigt papper

Lägg det fuktade paketet i en plastpåse och skicka det i ett kuvert till adressen nedan.

TVEKA INTE ATT HÖRA AV DIG OM DU HAR NÅGRA FRÅGOR!

ADRESS: Rosuppropet, Fredriksdal, Gisela Trapps väg 1, 254 37 Helsingborg